

Auteur: Kelly Kuenen | Foto's: gemeente Hengelo | Beeld: visualisatie: Buro Lubbers

HERINRICHTING INDUSTRIEPLEIN

Groen verbindt multifunctioneel plein Hengelo

Het Industrieplein in Hengelo, aan de achterzijde van het centraal station, werd afgelopen jaar grondig gerenoveerd en omgetoverd tot een klimaatadaptief plein met een divers functiegebruik en veel groen. Nieuwe aanwinst is een grote skatebaan, dat een integraal onderdeel vormt van het ontwerp.

Dagelijks passeren duizenden studenten het Industrieplein naar de roc-locatie enkele honderden meters verderop. Daarnaast verwerkt het plein de bezoekersstroom van poppodium Metropool en nabijgelegen bedrijven. Afgezien van die passantenstromen was het tot voor kort een plek waar weinig gebeurde, vertelt Rene Segerink, projectbegeleider Uitvoering bij de gemeente Hengelo. 'Het vrij grijze gebied is helemaal op de schop gegaan en voorzien van een beekje en veel groen. In opdracht van de NS worden er fietsenstallingen geplaatst. Waarschijnlijk komen daar stallingen voor het muziekcentrum bij. Daarnaast heeft het gebied een kiss-and-ride, een taxistandplaats en een goede aansluiting op uitvalswegen. Het verkeer kan nu vanuit het plein, via Laan Hart van Zuid, over de onlangs gerenoveerde brug over het kanaal (de Boekelosebrug over het Twentekanaal, red.) rechtstreeks naar de snelweg.'

Beplantingsplan

Sinds 2017 is gemeente Hengelo aangesloten bij Stichting Steenbreek, die tot doel heeft particuliere tuinen en de openbare ruimte te vergroenen. Bijzonder aan het plein is dan ook de grote hoeveelheid groen, dat ongeveer een vierde van het gebied beslaat. Met het oog op de toekomst werd gekozen voor bomen en vaste planten die tegen veranderende weersomstandigheden kunnen, zoals warmte en droogte, en bijdragen aan de biodiversiteit, zoals drachtbomen voor bijen en waardplanten voor vlinders.

'De grote bomen geven het plein direct cachet'

Het ontwerp en het beplantingsplan werd gemaakt door Buro Lubbers landschapsarchitectuur & stedenbouw. Peter Lubbers: 'Er is gekozen voor een grote dichtheid in aanplant en een groot aantal bomen. Daarbij is rekening gehouden met voldoende groeiruimte voor de bomen en gekeken welke boomsoorten met de kroon in elkaar kunnen groeien. Aan de hand daarvan hebben we de contouren bepaald. De heesters en vaste planten zijn dusdanig samengesteld dat er elk moment iets bloeit. De bomen zijn alle bladverliezend,

Robinia margaretta 'Casque Rouge' | Beeld: Van den Berk Boomkwekerijen

maar een aantal is vruchtdragend, waardoor ze ook in de winter sierwaarde hebben. Sommige bomen bloeien ook nog in de zomer.'

Het sortiment bestaat uit vijf boomsoorten in zowel meerstammige vorm als hoogstam –

veelal inheemse soorten – die door Segerink en Lubbers gezamenlijk werden geselecteerd bij Van den Berk Boomkwekerijen in Sint-Oedenrode. Vanwege de hoge bebouwing van de omliggende kantoorpanden werd gekozen voor bomen in grotere maten. Door toepassing van een groot bomendek ontstaat straks veel schaduw. Segerink: 'Maar het geeft het plein ook direct een bepaald cachet. Kleine beplanting was weggefallen tegen de hoge gebouwen.' Het maaiveld is voor meer dan de helft groenblijvend. De hoge dichtheid zorgt voor een lagere onkruiddruk, minder onderhoud en betere resistentie voor droogte. De mix aan vaste planten, afkomstig van een lokale kwekerij, is goed voor het bodemleven en dankzij hun bloei voor bijen, hommels en vlinders.

Water

Centraal in het ontwerp ligt een beekje dat werd gereconstrueerd door de BerflobEEK en Veldbeek met elkaar te verbinden. De waterloop ligt enigszins verdiept ten opzichte van het straatniveau en duikt hier en daar onder het plein door, om even verderop weer boven te komen. De oevers zijn voorzien van stroken gras met bloembollen. De opstaande betonnen randen die het water scheiden van

Watertappunt bij de skatebaan

Over de sortimentskeuze

In het project in Hengelo werd gekozen voor het volgende sortiment:

<i>Styphnolobium japonicum</i> (honingboom)	Meerstam 500/600 opgeknipt
<i>Styphnolobium japonicum</i>	Hoogstam 25/30
<i>Gymnocladus dioica</i> (doodsbeenderenboom)	Meerstam drkl. 500/600
<i>Gymnocladus dioica</i>	Hoogstam drkl. 30/35
<i>Koelreuteria paniculata</i> (Chinese vernisboom)	Meerstam 500/600 opgeknipt
<i>Koelreuteria paniculata</i>	Hoogstam dr. 25/30
<i>Robinia x margaretta</i> 'Casque Rouge' (Roze schijnacacia)	Hoogstam 25/30
<i>Robinia x margaretta</i> 'Casque Rouge'	Meerstam 500/600 opgeknipt
<i>Juglans ailantifolia</i> (Japanse Hartnoot)	Hoogstam 20/25

Vaste planten

Vinca minor
Ajuga reptans
Aubrieta 'Moerheim'
Saponaria ocymoides
Eupatorium maculatum 'Ankums August'
Agastache foeniculum
Aster n.b. 'White Lady's'
Centranthus ruber 'Coccineus'
Echinacea purpurea
Geranium macrorrhizum
Hesperis matronalis
Lavandula angustifolia
Lythrum salicaria
Monarda 'Croftway Pink'
Nepeta faassnii 'Six Hills Giant'
Origanum laevigatum
Sedum spectabile
Verbena bonariensis

Bloembollen

Hyacinthoides hispanica
 Bloembollenmix: *Crocus*, *Chionodoxa*, *Scilla*: *Muscari* en verwilderingstulpen

Heesters

Buddleja davidii 'Nanho Blue'
Buddleja davidii 'Pink Delight'
Buddleja davidii 'Black Knight'

de bestrating kunnen dienstdoen als zitbank en zijn voorzien van verlichting die het water een bijzondere sfeer geeft.

De beek doet tevens dienst als wateropvangen afvoer bij grote regenbuien – vanwege die functionaliteit droeg Waterschap Vechtstromen bij met subsidie. Lubbers: 'Het kan ook iets overstromen, wat tevens een grotere variantie aan beplanting mogelijk maakt. Wat mij betreft had die fluctuatie nog wel groter mogen zijn, maar helaas bleek dat met het oog op beheersing niet wenselijk.'

Skatebaan

Eveneens 1000 vierkante meter werd vrijgemaakt voor de nieuwe skatebaan. Segerink: 'Het gebied heeft geen direct omwonenden, dus ook geen mogelijke overlast. Dat was een van de dingen die realisatie op andere locaties beletten. Het voordeel van deze locatie is ook dat jongeren die met de trein komen om te skaten, niet met hun skateboard door de stad heen hoeven.'

Lubbers vertelt er vanaf het begin op te hebben gehamerd dat de baan een van de invullingen van het plein moet zijn – het gebied moest méér worden dan een skatepark. Het resultaat heeft daardoor een heel andere uitstraling. Lubbers: 'We hebben een ontwerp gemaakt met scherven groen. De skatebaan is daar een integraal onderdeel van, in plaats van dat het een element is dat als het ware op het plein is geland.'

De baan werd gerealiseerd door Skatelab, dat zich hard maakt voor de skatesport in de stad, in samenspraak met de gemeente en Buro Lubbers. Dat leidde tot een interessante samenwerking met meerder invalshoeken. Lubbers: 'Skatelab had natuurlijk

Beekje

stond volgens Lubbers veel draagkracht. Ook met de gemeente zijn diverse gesprekken gevoerd. 'Budget vormt bij veel gemeenten een probleem. Maar in Rene Segerink hadden we een hele goede partner; hij begreep echt wat we voor ons zagen', vertelt Lubbers.

Het beekje is mooi, maar als regenwateropvang en -afvoer ook functioneel

zijn wensen voor de baan. Anderzijds hadden wij randvoorwaarden. Zo moest de baan met het oog op veiligheid en beplanting op enkele punten een specifieke hoogte hebben.' Eenzelfde spanningsveld ontstond in het ontwerp van de taxistandplaats, waar de gebruikers een overkapping voor zagen. 'Dat is weliswaar functioneel, maar nooit echt mooi. Dan wordt het een kwestie van balanceren tussen een locatie die niet in conflict is met andere gebruikers, maar ook niet te ver van het station verwijderd is.'

Alle wensen en voorwaarden werden op voorhand besproken in enkele bijeenkomsten met diverse ambtelijke partijen en gebruikers. Juist door in een vroeg stadium met de diverse stakeholders om tafel te zitten, ont-

Resultaat

Segerink vertelt dat er nu al jongeren zijn die met de trein naar Hengelo komen om op de nieuwe baan te skaten. Ook op de rest van het plan zijn de reacties goed. 'Al moeten we natuurlijk tot later dit jaar wachten tot het "mooiste" resultaat. De bomen moeten nog blad krijgen en de bollen in de graszoden zijn nog niet uitgekomen.' Lubbers is ervan overtuigd dat deze zomer een 'spectaculair resultaat' zichtbaar zal zijn. 'Naar het Industrieplein verwijzen als "de achterzijde van het station" doet het plein dan ook tekort. Het gebied vormt nu echt de schakel tussen de binnenstad, het roc, het poppodium en diverse werklocaties. Eigenlijk is het een nieuwe voorkant geworden; een bijzondere, hippe plek waar van alles gebeurt.'

Over Van den Berk Boomkwekerijen

Van den Berk Boomkwekerijen is gevestigd in het Brabantse Sint-Oedenrode. Het bedrijf is gespecialiseerd in medium tot zeer grote maten bomen, struiken en rododendrons. Meer informatie vindt staat op: www.vdberk.nl.